

Rahanarvoisia vaihtoehtoja syväturpeisten viljelysmaiden käsittelyyn

Heikki Lehtonen, Hanna Kekkonen, Merja Högnäsbacka, Kauko Koikkalainen, Marika Laurila, Jussi Leppänen, Liisa Maanavilja, Antti Miettinen, Riitta Savikko, Elina Virkkunen, Luonnonvarakeskus

Sari Peltonen, ProAgria Keskusten Liitto, Sari Harju, ProAgria Keski-Pohjanmaa, Maarit Partanen, ProAgria Itä-Suomi (Kainuu), Juha Patana, Maanmittauslaitos

Turvemaiden viljelytapojen kehittämisessä monia mahdollisuuksia – viljelijäkokemukset ratkaisuihin käyttöön

Turvemaat ovat tärkeitä maatalouselinkeinolle, mutta olennaisia myös ilmastonmuutoksen hillintätavoitteiden ja vesiensuojelun kannalta.

Rahanarvoisia vaihtoehtoja syväturpeisten viljelysmaiden käsittelyyn (RATU) -hanke etsii ja edistää ratkaisuja turvemaiden ilmastoviisaaseen käyttöön viljelijöiden, neuvojen ja tutkijoiden yhteistyönä. Hankkeen tutkijat ja neuvojat keräävät tietoja työpajoissa ja tilahaastatteluilla. Viljelijöiden näkemykset ovat avainasemassa ratkaisuja etsittäessä.

Hankkeen osiot:

1) Tilusjärjestelyt. Miten tilusjärjestelyssä voi tehdä kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviä ratkaisuja?

- Turvemaiden kohtalo ja haluttavuus toteutuneissa tilusjärjestelyissä ja maanvaihoissa

- Turvemaakosteikat kustannustehokkaaksi päästövähennysratkaisuksi (case-tarkastelu)

2) Turvemaiden viljelyn kestävä tehostaminen

- Tuloksena opas viljelijöille.

3) Lisäpeltoa laajentaville maataloille turvemaiden viljelyä vähentäen

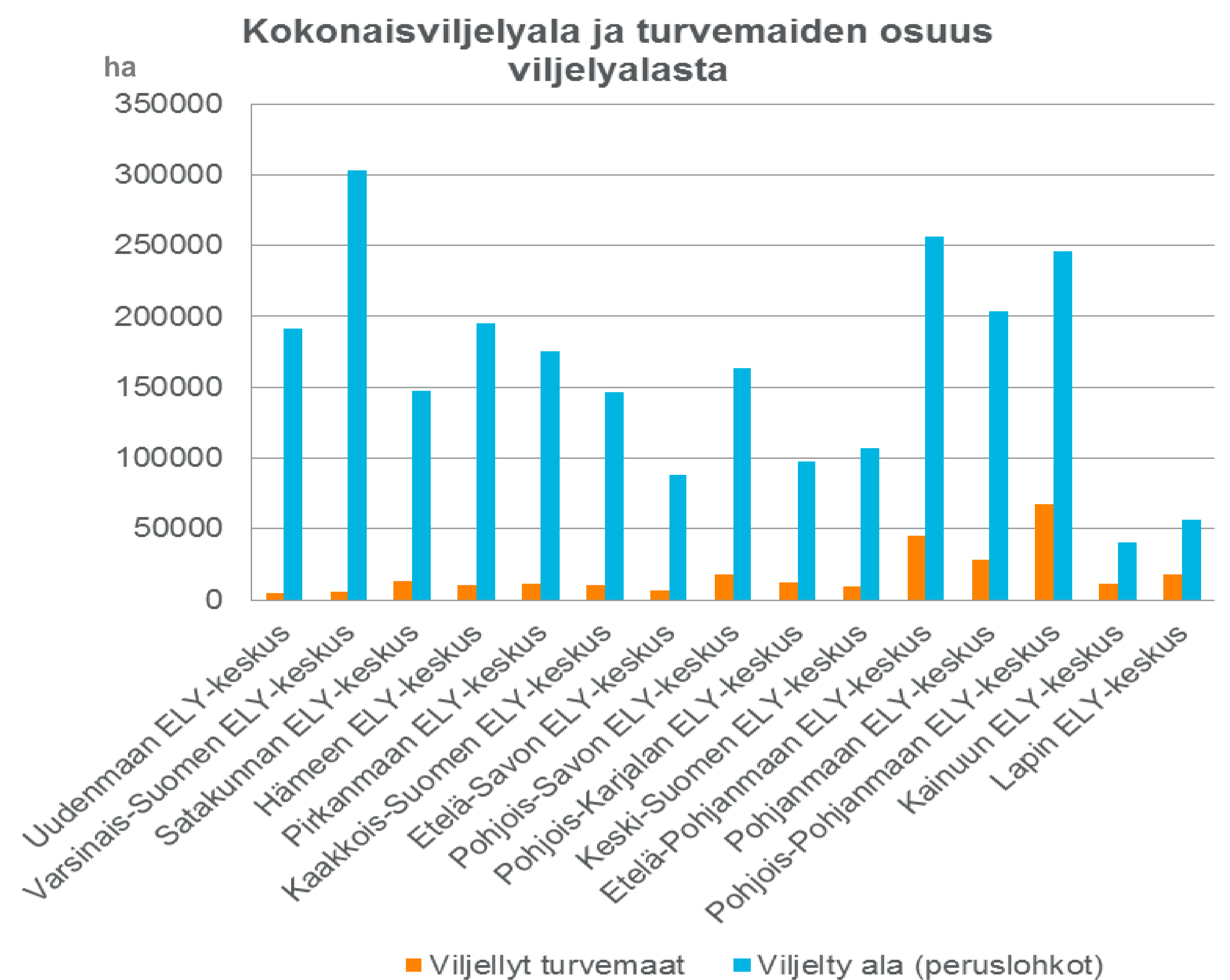
- Pitkäaikaiset vuokrasopimukset ja tilusvaihdot tilusjärjestelyjen vaihtoehtona
- Nurmen pitkäaikainen sopimusviljely kasvinviljelytilojen kivennäismailla kotieläintilojen tarpeisiin

Turvemaat tuovat viljelyvarmuutta

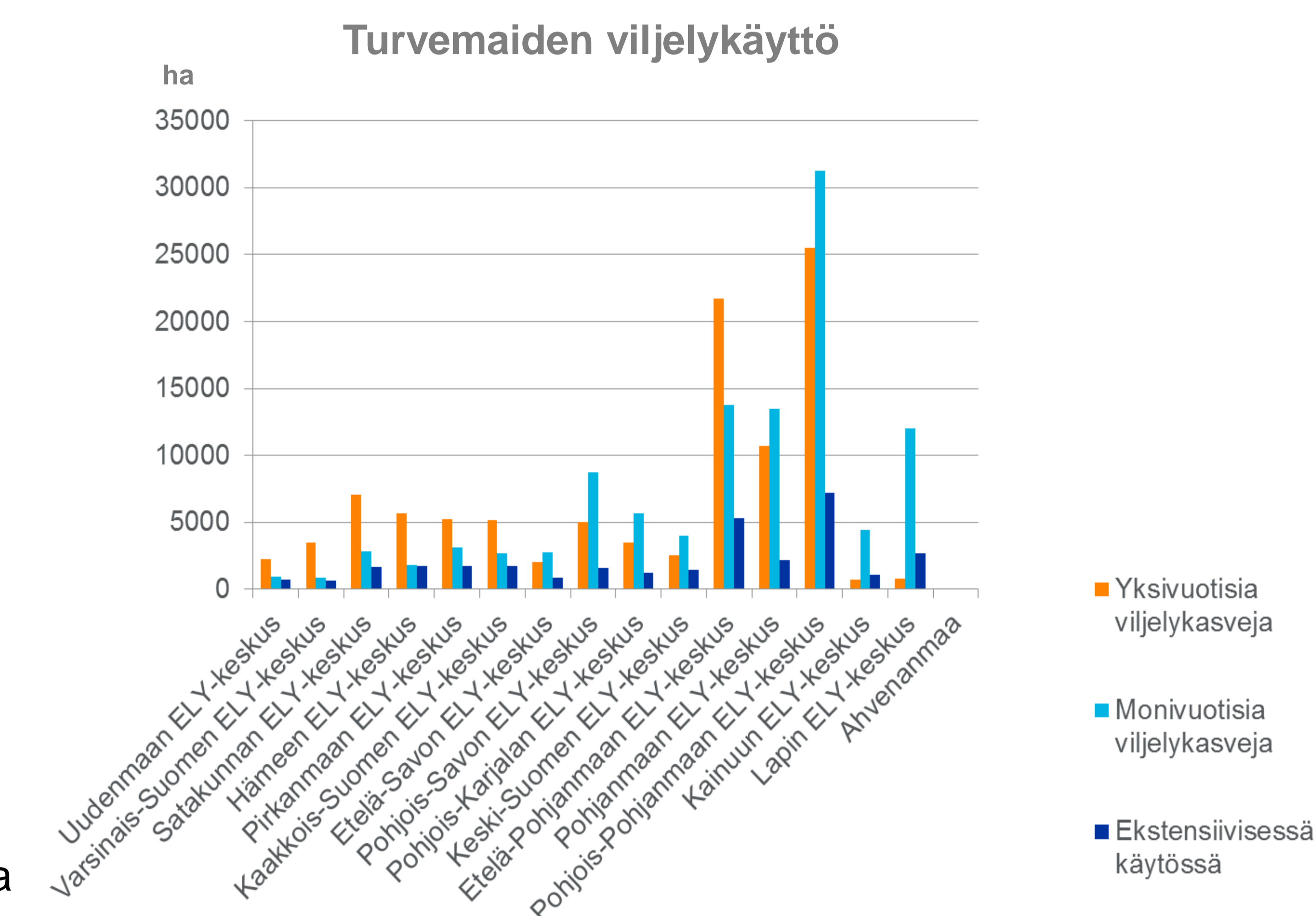
Turvemaat pidättävät hyvin vettä ja tuottavat satoa myös vähäsateisena kesänä. Turvemaidella on kivennäismaita alaisempi typpilannoitustarve. Erityisesti Pohjanmaalla ja Pohjois-Suomessa merkittävä osa maataloustuotannosta perustuu turvemaiden viljelyyn. Siellä on vaikea siirtää tuotantoa turvemailta kivennäismaille.

Turvepeltojen hiilidioksidipäästöt ovat Suomessa 60 % maatalouden ilmastopäästöistä, vaikka niiden pinta-ala on noin 10 % viljellystä alasta. Turvemaiden jättämistä viljelykäytön ulkopuolelle ei ole kuitenkaan helppo perustella ilmastosyillä, koska nurmituotannossa pellon kasvihuonekaasupäästö ei ole paljoa suurempi kuin hylättynä.

Turvemaiden kasvihuonekaasupäästöjä voi vähentää välttämällä metsien raivausta pelloiksi, viljelemällä monivuotisia kasveja, vähentämällä muokkausta, nostamalla pohjaveden pintaa säätösaloituksen avulla tai kosteikkoviljelyllä.

Kuva: Hanna Kekkonen

Kuva: Hanna Kekkonen

Rahanarvoisia vaihtoehtoja syväturpeisten viljelysmaiden käsittelyyn (RATU) -hanke

Toiminta-alue:

- Pohjois-Pohjanmaa
- Keski-Pohjanmaa
- Kainuu

Toiminta-aika:

1.1.2019 – 31.10.2021

Koordinaattori

Marika Laurila
marika.laurila@luke.fi

Toteuttajat:

- Luonnonvarakeskus
- ProAgria Keski-Pohjanmaa
- ProAgria Itä-Suomi
- ProAgria Keskusten Liitto
- Maanmittauslaitos

Rahoitus:

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2014–2020 yhteensä 239 360 euroa